

(eller avskrive) påstanden de er rettet mot, kan vi kalle gode, mens de som kommer til kort eller er mislykkede, kan vi kalle dårlige.

Vurdering av argumentasjon tar utgangspunkt i en argumentasjonsanalyse. Det vil si at vurderingen er basert på din analyse av en argumentasjon. Først avgjør du hva som er strukturen i argumentasjonen debattanten fremfører, og deretter vurderer du hvorvidt argumentasjonen faktisk støtter standpunktet. I en slik vurdering er du ikke først og fremst opptatt av hvilke argumenter som finnes for og imot standpunktet, men av å vurdere argumentene som faktisk er brukt i den aktuelle argumentasjonen. Likevel vil nye argumenter – og særlig motargumenter – iblant være nyttige for å avdekke svakheter i argumentasjonen du har analysert.

Mest sannsynlig har du et rimelig godt og intuitivt grep på hvordan man bør vurdere argumenter. Det er noe du gjør hele tiden. Når noen forteller deg hvorfor de har en bestemt oppfatning, så tenker du over om det de sier, egentlig gir god grunn til å ha oppfatningen. I kapittel 1 innførte vi to uttrykk – *riktighet* og *relevans* – for å benevne to dimensjoner ved vurderingen. Den ene er at du tar stilling til om det de sier faktisk stemmer, og den andre er at du tar stilling til om det er en relevant forbindelse mellom standpunktet og det de oppgir som grunn. På bakgrunn av disse betraktningene gjør du deg opp en mening om et argument gir en grunn til å tro på standpunktet, og eventuelt i hvilken grad. Se diagram 26.

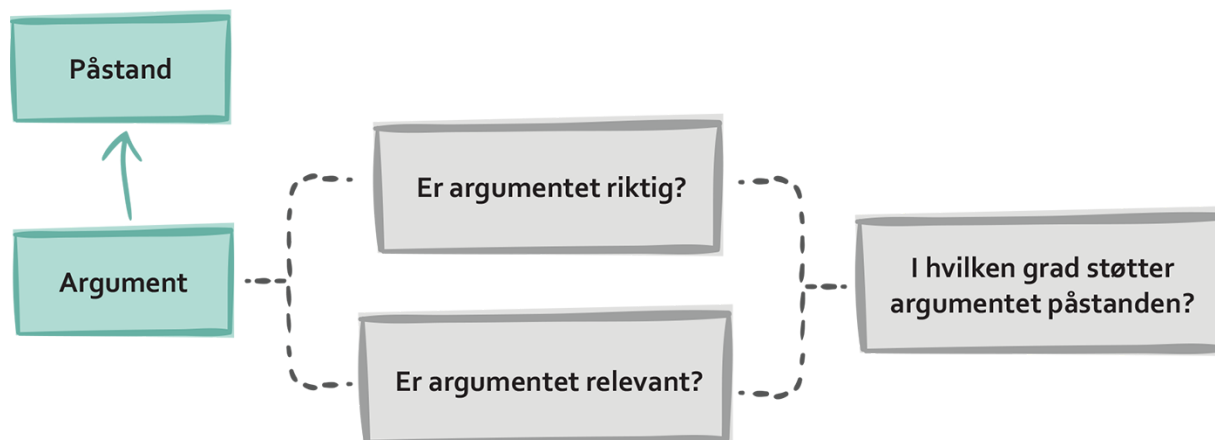

Diagram 26.

Forskjellen mellom riktighet og relevans kan illustreres med ulike argumenter for samme standpunkt («Banan er en sunn frukt»). Argumentene er enkle, slik at du umiddelbart kan gjenkjenne hvorfor de er riktige eller ikke, og hvorfor de er relevante eller ikke (diagram 27).

Når du skal vurdere et argument, er du som sagt interessert i å finne ut av i hvilken grad argumentet støtter en påstand. I eksemplet ovenfor er det bare det første argumentet – «Bananer inneholder A- og C-vitaminer» – som er til en viss grad vellykket. Det er det eneste argumentet som gir grunn til å tro at banan er en sunn frukt. De andre har åpenbare svakheter som utelukker at de gir rasjonelle grunner.

Det er to overordnede utfordringer med å vurdere om et argument er riktig. Den første er at det ikke finnes noen generell metode for å teste riktighet. Påstandene som inngår i et argument, kan handle om alt fra matematikk til hverdagslige kjøkkenredskaper. De kan snakke om ting som skjedde i fortiden, foregår i nåtiden, kan komme til å skje i fremtiden, eller noe som bare er fullstendig hypotetisk. Påstander kan brukes til å beskrive kausale relasjoner, skjønnlitterære